

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Marek Zbigniew
Nazwisko: Amanowicz
Miejsce urodzenia: RADOM
Data urodzenia: 15-02-1962
Imię ojca: Adam
Imię matki: Zofia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Drukarz” (nr rej. 8502), założonej 29.09.1982 przez Wydział III KW MO Radom w związku z informacją otrzymaną od tajnego współpracownika ps. „Gibon” o przekazaniu mu przez znajomego matryc „dwóch gazetek zatytułowanych >Solidarność Podziemna<”, które TW miał powielić (m.in. meldunek operacyjny z 27.09.1982). Celem sprawy było ustalenie autorów, wykonawców i kolporterów „nielegalnych wydawnictw”, struktury ewentualnej grupy zaangażowanej w tę działalność, „kanałów przerzutu powielonych materiałów”, a potem operacyjnego i procesowego wykorzystania tych danych.

Rozpracowaniem objęto trzy osoby, w tym Marka Amanowicza, zarejestrowanego jako „figurant” 02.12.1982, pod nr rej. 8502, tożsamym z numerem rejestracyjnym SOR. Dokumenty wskazują, że informacje na temat jego udziału w wykonywaniu i rozpowszechnianiu „nielegalnych wydawnictw” SB pozyskała już w październiku 1982, do czego przyczynił się TW „Gibon”. W toku rozpracowania wykorzystywano też TW „Bibor”. Działania prowadzono przy współudziale Wydziału Śledczego KW MO Radom, zastosowano także obserwację. W dniu 01.12.1982 przystąpiono „do realizacji sprawy według (...) planu przedsięwzięć operacyjnych”. W związku z informacją, iż M. Amanowicz (nazywany przez kolegów „Kaman”, „Koman”) i dwóch jego kolegów zamierzają wspólnie „wykonywać ulotki o treści godzącej w porządek prawny PRL” podjęto decyzję „o wkroczeniu grupy operacyjno-śledczej”. W mieszkaniu, w którym przebywali dokonano przeszukania i zakwestionowano m.in. znaczną liczbę ulotek oraz matryce „zawierające treść antypaństwową”, zaś obecnych tam zatrzymano. Tego samego dnia przeprowadzono przeszukanie w miejscu zamieszkania M. Amanowicza, znajdując ulotki, wydawnictwa bezdebitowe i matryce (m.in. meldunki operacyjne z 13.10, 28.10, 24.11.1982, informacje i notatki służbowe spisane ze słów TW „Gibon” z 27.10, 03.11, 12.11, 20.11, 24.11.1982, plan działań operacyjnych w SOR „Drukarz” z 26.11.1982, kopia „Protokołu przeszukania” z 01.12.1982, szyfrogram Zastępcy Naczelnika Wydziału III KW MO Radom do Departamentu III MSW i meldunek operacyjny z 02.12.1982, notatka służbowa funkcjonariusza z 02.12.1982 dot. „rozmowy operacyjnej” z M. Amanowiczem 01.12, o godz. 23-00.00). Wobec M. Amanowicza i dwóch pozostałych zatrzymanych, a od 03.12.1982 tymczasowo aresztowanych, wszczęto śledztwo - w Wydziale Śledczym KW MO Radom nr RSD 28/82, w Wojskowej Prokuraturze Garnizonowej w Kielcach nr rep. Pg.Śl.II-129/82. Materiały zawierają też odpisy informacji z 09.12 i 16.12.1982 od TW ps. „Beata”, rozpoczynające się od słów: „Marek opowiadał pod cełą (...)”. Opisano w nich wypowiedzi M. Amanowicza na temat jego nielegalnej działalności. W aktach znajdują się również dokumenty informujące o czynnościach i kolejnych etapach postępowania przygotowawczego, a następnie karnego, m.in. meldunki operacyjne oraz kopie protokołów zatrzymania, przesłuchań, postanowienia o wszczęciu śledztwa. Dołączono też egzemplarz „Planu przeszukania i zatrzymania osób do sprawy RSD 28/82, Pg.Śl.II-129/82 p-ko (...) podejrzanym o przestępstwo z art. 48 ust. 3 Dekretu o stanie wojennym” z 17.12.1982, opracowany w Wydziale Śledczym, w którym podsumowano całość dotychczasowych działań i ustaleń. Włączono tu także obszerną notatkę służbową dot. rozprawy 22 i 23.02.1983 przeciwko trzem oskarżonym, w tym M. Amanowiczowi (spor. 24.02.1983) oraz odpis wyroku Wojskowego Sądu Garnizonowego w Kielcach, jaki zapadł w ich sprawie 25.02.1983 (sygn. akt Sg.W.10/83). Ostatnie udokumentowane czynności operacyjne wobec M. Amanowicza w ramach SOR „Drukarz” wykonywano w kwietniu i maju 1983 (notatka służbowa z przeprowadzonej z nim rozmowy ostrzegawczej, sporządzona 28.04 przez funkcjonariusza Wydziału III, meldunek operacyjny z 03.05, odpis informacji pozyskanej od TW „Gibon” z 13.05.1983). Dnia 15.06.1983 sprawę „zdjęto z ewidencji”, a materiały złożono w archiwum Wydziału „C” KW MO Radom pod sygn. 457/II.

Akta o sygn. IPN Ra 05/391 (457/II), zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Teczka pracy tajnego współpracownika ps. „Gibon” (nr rej. 7893), „prowadzonego” przez funkcjonariusza Wydziału III KW MO/WUSW Radom. Znajdują się tu m.in. informacje z okresu październik 1982 - maj 1984, „spisane ze słów” TW „Gibon” przez funkcjonariusza Wydziału III oraz doniesienia sporządzone odręcznie przez samego „Gibona”, w których wymieniany jest (imiennie lub z pseudonimu funkcjonującego w gronie koleżeńskim) Marek Amanowicz - „Kaman”. Dotyczą one w szczególności udziału w „produkcji” gazetek, dat i miejsc spotkań z tym związanych, harmonogramu prac, przekazywania matryc lub wydrukowanych egzemplarzy, tematów rozmów i wypowiedzi. TW „Gibon” otrzymywał też „zadania”, w tym odnoszące się bezpośrednio do M. Amanowicza, jak utrzymywanie kontaktu z nim oraz drugim wykonawcą i kolporterem wydawnictw bezdebitowych, ustalenie ich powiązań przy „produkcji nielegalnej gazetki”, później także działania „pod kątem wyeliminowania >Kamana< jako łącznika” (informacje spisane ze słów TW ps. „Gibon” z 11.10, 27.10, 03.11, 12.11.1982, notatki służbowe funkcjonariusza Wydziału III z 20.11, 24.11.1982). Z kolei w uwagach, będących prawdopodobnie częścią „Informacji 2/82” z 29.12.1982, funkcjonariusz Wydziału III podał, iż podczas spotkania omówił z TW „legendę, którą ma się posługiwać w trakcie ewentualnego spotkania” z „Kamanem” lub drugim kolegą zaangażowanym w nielegalną działalność. Ponadto TW „Gibon” miał być podczas spotkań powiadamiany przez tegoż funkcjonariusza o planowanych czynnościach SB wobec niego w związku z postępowaniem (dotyczącym wykonywania i kolportażu nielegalnych wydawnictw), jakim objęto jego kolegów, w tym M. Amanowicza. Otrzymywał przy tym instruktaż na te okoliczności. Został też „poinstruowany, jak ma się zachowywać na rozprawie (...), jak ma zeznawać jako świadek itp. Jednocześnie poinformowano go, że rozprawa będzie (...) zabezpieczona i ewentualnie w trakcie rozprawy może również otrzymywać dodatkowe instrukcje itp.” (informacja spisana ze słów z 15.12.1982, notatka służbowa z 21.12.1982, notatka spisana ze słów z 11.02.1983). Natomiast treść „Informacji 1/83” z 27.02.1983 wskazuje, że „Gibon” zrelacjonował funkcjonariuszowi SB m.in. swój udział w rozprawie sądowej (w sprawie przeciwko m.in. M. Amanowiczowi): „23 lutego, będąc przesłuchiwanym przez sąd w Kielcach, nie przyznałem się do niczego. Rodziny oskarżonych były zadowolone z mojego zeznania”. Kolejne informacje od TW „Gibon” na temat Marka Amanowicza dotyczyły tylko krótkich spotkań, podczas których TW nie uzyskiwał jednoznacznych wiadomości o ewentualnej konspiracyjnej działalności rozmówcy, ale poinformował SB m.in. o wypowiedzi M. Amanowicza, iż w przypadku wezwania go przez MO nie zgłosi się, jak też o jego planach związanych z dalszą edukacją (notatka z 16.03.1983, „Informacja 2/83” z 20.04.1983, „Informacja 3/83” z 13.05.1983, notatka z 21.04.1984, „Informacja 4/84” z 10.05.1984). Z adnotacji pod treścią doniesień od TW „Gibon” wynika, iż dane pozyskane od niego Służba Bezpieczeństwa wykorzystywała m.in. do SOR „Drukarz”.

Akta o sygn. IPN Ra 006/865 (2622/I).

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego RSD 28/82, prowadzonego przez Wydział Śledczy KW MO Radom w okresie 03.12.1982 - 26.01.1983, w sprawie sporządzenia i kolportażu ulotek na terenie Radomia, co zakwalifikowano jako przestępstwo z art. 48 ust. 3 Dekretu z dnia 12 grudnia 1981 o stanie wojennym. Marek Amanowicz był jedną z trzech osób objętych tym postępowaniem. Zatrzymano go 01.12.1982 w mieszkaniu jednego z kolegów, gdzie w wyniku przeszukania „zakwestionowano około 1 tys. sztuk ulotek o treści antypaństwowej oraz innych materiałów o podobnej treści”. Przeszukanie w miejscu zamieszkania M. Amanowicza doprowadziło do znalezienia m.in. egzemplarzy „nielegalnych pism wydanych po wprowadzeniu stanu wojennego” oraz matryc. W dniu 03.12.1982 Wojskowa Prokuratura Garnizonowa w Kielcach wszczęła w tej sprawie śledztwo (nr rep. Pg.Śl.II-129/82), a prokurator wojskowy przedstawił zarzuty M. Amanowiczowi i dwu pozostałym zatrzymanym oraz zastosował wobec nich środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania (m.in. „Raport o zatrzymaniu osoby” z 01.12.1982, szyfrogramy Naczelnika Wydziału Śledczego KW MO Radom do Naczelnika Wydziału Inspekcji Biura Śledczego MSW z 02.12 i 03.12.1982, „Meldunek o wszczęciu postępowania” i „Meldunek o przedstawieniu zarzutów i zastosowaniu środka zapobiegawczego” z 21.12.1982). Postępowanie przygotowawcze zakończono 26.01.1983, zaś 03.02.1983 przesłano do sądu Akt oskarżenia, obejmujący 3 osoby, a wśród nich Marka Amanowicza. Oskarżono ich o to, że „w listopadzie 1982 r. w Radomiu, działając wspólnie i w porozumieniu sporządzali z zamiarem rozpowszechniania ulotki i inne materiały propagandowe, zawierające w swej treści wiadomości fałszywe, mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy” („Meldunek o zakończeniu postępowania” z 26.01.1983, Akt oskarżenia z 03.02.1983). Akta zawierają także „Meldunek o wyroku I instancji” z 25.02.1983, którym Wydział Śledczy KW MO Radom powiadomił Naczelnika Wydziału Inspekcji Biura Śledczego MSW o wyroku, jaki zapadł 25.02.1983 przed Wojskowym Sądem Garnizonowym w Kielcach wobec Marka Amanowicza i pozostałych dwóch oskarżonych, jak też odpis wspomnianego Wyroku (sygn. akt Sg.W.10/83). Dnia 10.09.1985 akta kontrolne postępowania RSD 28/82 złożono w archiwum Wydziału „C” KW MO Radom pod sygn. 302/III.

Akta o sygn. IPN Ra 04/300, t. 1-2 (302/III), zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta nadzoru nad śledztwem Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Kielcach nr Pg.Śl.II -129/82, w sprawie prowadzonej przeciwko Markowi Amanowiczowi i dwu innym osobom, podejrzanych, a następnie oskarżonym o „sporządzanie w celu rozpowszechnienia ulotek i innych materiałów propagandowych, zawierających w swej treści wiadomości fałszywe, mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”, tj. o przestępstwo z art. 48 ust. 3 Dekretu z dnia 12 grudnia 1981 o stanie wojennym. WPG w Kielcach wszczęła śledztwo w tej sprawie 03.12.1982, na wniosek Wydziału Śledczego KW MO Radom, któremu powierzyła jego prowadzenie. W aktach znajdują się dokumenty odnoszące się do czynności podejmowanych w toku postępowania i do jego kolejnych etapów, w tym działań wobec M. Amanowicza, np. „Postanowienia” z 03.12.1982 o przedstawieniu mu zarzutów i tymczasowym aresztowaniu, korespondencja z Aresztem Śledczym w Radomiu, jak „Nakaz przyjęcia” z 03.12.1982, „Zawiadomienie o przekazaniu podejrzanego” do dyspozycji Wojskowego Sądu Garnizonowego w Kielcach z 03.02.1983, a także druki z AŚ w Kielcach. Włączono tu również Akt oskarżenia WPG w Kielcach z 03.02.1983 i odpis Wyroku WSG w Kielcach z 25.02.1983.

Akta o sygn. IPN Ki 92/41 (Pg. Śl. II-129/82, 297/92/89).

Kopie dokumentacji Wydziału Kryminalistyki KW MO/WUSW Radom, sporządzone z korespondencji, wniosków o przeprowadzenie badań kryminalistycznych, wyników ekspertyz z lat 1981-1984. Znajduje się tu m.in. egzemplarz pisma Naczelnika Wydziału Kryminalistyki KW MO Radom do Naczelnika Wydziału III tej Komendy z 04.01.1983, informującego o wynikach badań porównawczych materiału dowodowego, tj. ulotek, z wzorami rękopisów 14 osób, których imiona i nazwiska podano w tymże piśmie. Wśród nich, pod poz. 13, wpisano Marka Amanowicza. Porównania ich pisma z wykonanymi ręcznie ulotkami dokonano na wniosek Wydziału III KW MO Radom z 29.10.1982. Jednocześnie w piśmie wskazano osobę z wytypowanej grupy, która sporządziła wspomniane ulotki (nie był to M. Amanowicz). Jest tu również kopia „Postanowienia o zasięgnięciu opinii” do śledztwa Pg.Śl.II-129/82, wydanego 03.12.1982 przez podprokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Kielcach, który zwrócił się do Wydziału Kryminalistyki KW MO Radom o opinię, czy „przekazane do badań rękopisy, zakwestionowane w trakcie przeszukań” w dniach 01.12 i 02.12.1982, zostały napisane przez trzech wskazanych podejrzanych, w tym Marka Amanowicza, jak też stwierdzenie, czy „przekazane do badań nielegalne materiały” wykonano przy pomocy maszyn do pisania znalezionych podczas tychże przeszukań. Akta zawierają też kopię „Sprawozdania z przeprowadzonych badań porównawczych pisma maszynowego i ręcznego” Wydziału Kryminalistyki z 07.02.1983, zawierającego wynik ustaleń w tej sprawie. Stwierdzono tu m.in., iż „rękopis dowodowy ozn[aczony] nr 42 został nakreślony przez Marka Amanowicza” (zidentyfikowano też rękopisy sporządzone przez pozostałych dwóch podejrzanych).

Akta o sygn. IPN Ra 178/51, t. 1 (202/2).

Akta Wojskowego Sądu Garnizonowego w Kielcach w sprawie karnej sygn. Sg.W.10/83, prowadzonej przeciwko trzem osobom oskarżonym o przestępstwo z art. 48 ust. 3 Dekretu z dnia 12 grudnia 1981 o stanie wojennym, w tym przeciwko Markowi Amanowiczowi. W dniu 03.02.1983 Wojskowa Prokuratura Garnizonowa w Kielcach (nr rep. Pg.Śl.II-129/82) skierowała do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Kielcach Akt oskarżenia, obejmujący m.in. Marka Amanowicza. Dnia 25.02.1983 Sąd ten uznał wszystkich trzech oskarżonych winnymi tego, iż „w listopadzie 1982 r. w Radomiu działając wspólnie i w porozumieniu sporządzali w zamiarze rozpowszechniania ulotki i inne materiały propagandowe, zawierające w swej treści wiadomości fałszywe, mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”, za co skazał każdego z nich na rok pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na 2 lata, zaliczając na poczet orzeczonej kary okres tymczasowego aresztowania od 01.12.1982 do 25.02.1983. Obciążył ich także opłatą sądową po 3600 zł oraz kosztami postępowania po 777 zł.

Akta o sygn. IPN Ki 91/3 (Sg.W.10/83, 10/91/3400) oraz sygn. IPN Ki 91/4 (Sg.W.10/83, 10/91/3401).

W zasobie Archiwum IPN w Warszawie znajdują się akta o sygn. IPN BU 2831/68, stanowiące dar osób fizycznych, zawierające „Ankiety dotyczące oceny funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w PRL w latach 1982-1989”. Umieszczono wśród nich „Ankiety” wypełnioną przez Marka Amanowicza, do której dołączono m.in. kopię wyroku Wojskowego Sądu Garnizonowego w Kielcach z 25.02.1983, w sprawie Sg.W.10/83.

Akta tymczasowo aresztowanego-skazanego Marka Amanowicza. Doprowadzono go do Aresztu Śledczego w Radomiu 04.12.1982, w związku z postępowaniem prowadzonym przeciwko niemu przez Wojskową Prokuraturę Garnizonową w Kielcach, nr rep. Pg.Śl.II-129/82 („Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu” i „Nakaz przyjęcia” z 03.12.1982). W dniu 11.02.1983 przeniesiono go do Aresztu Śledczego w Kielcach, skąd został zwolniony 25.02.1983 („Zarządzenie zwolnienia” WSG w Kielcach z 25.02.1983).

Akta o sygn. IPN Ki 290/3.

Meldunki KW MO/WUSW Radom do Dyżurnego Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych z lat 1982-1983. W meldunku z 02.12.1982 powiadomiono o działaniach podjętych wobec trzech osób, w tym Marka Amanowicza. Podano m.in., iż 01.12.1982 „w późnych godzinach wieczornych zatrzymano trzech figurantów, podejrzanych o wykonawstwo i kolportaż nielegalnych wydawnictw, sygnowanych przez >Szkolne Komitety Oporu< oraz >Radę Solidarności Ziemi Radomskiej<”. Odnotowano też, że w wyniku przeszukań w miejscach ich zamieszkania „ujawniono i zabezpieczono szereg przedmiotów”, w tym matryce, ulotki, „pisma zawierające wrogie treści”, zaś Wojskowa Prokuratura Garnizonowa w Kielcach wszczęła wobec nich śledztwo. W „Meldunku” z 03.12.1982 uzupełniono dane z poprzedniego dnia, informując, że wobec Marka Amanowicza oraz dwóch pozostałych zatrzymanych, „podejrzanych o wykonawstwo i kolportaż materiałów bezdebitowych wrogich dla naszego kraju”, WPG w Kielcach zastosowała areszt tymczasowy. Natomiast w „Meldunku z 23.02.1983 poinformowano o zakończeniu w Wojskowym Sądzie Garnizonowym w Kielcach rozprawy przeciwko trzem osobom (w tym M. Amanowiczowi) oraz o tym, że wyrok ma zapaść 25.02.1983. Meldunkiem z 25.02.1983 potwierdzono fakt ogłoszenia tego dnia przez WSG w Kielcach wyroku w sprawie Marka Amanowicza i dwóch pozostałych osób, „oskarżonych o przygotowywanie w celu kolportażu pism bezdebitowych w miesiącu grudniu 1982 r. na terenie Radomia”. Podano także wymiar kary: „wszyscy oskarżeni skazani zostali na 1 rok pozbawienia wolności w zawieszeniu na 2 lata oraz przepadek rzeczy wykorzystywanych w swojej działalności”.

Akta o sygn. IPN Ra 02/47, t. 4, 5 (100/Ad).

Sprawozdania sporządzane przez Wydział „C” KW MO/WUSW Radom, odnoszące się do „spraw śledczych” za lata 1975-1987. Marek Amanowicz został wpisany do dwóch tabelarycznych zestawień z 1983 roku. Wymieniono go w „Wykazie wszczętych postępowań przygotowawczych oraz osób podejrzanych (w tym aresztowanych)” w czwartym kwartale 1982 roku (w dok.wpisano błędnie 1983 rok) z 03.01.1983 oraz w „Wykazie zdjętych z ewidencji postępowań przygotowawczych (zakończonych) oraz osób podejrzanych (w tym aresztowanych)” w pierwszym kwartale 1983 roku z 01.04.1983. W odniesieniu do M. Amanowicza w obu tabelach podano zbieżne dane, w tym nr postępowania przygotowawczego w KW MO Radom - RSD 28/82, nr repertorium Prokuratury - Pg.Śl.II-129/82 i „środek zapobiegawczy” - „areszt”. Dodatkowo w wykazie z 01.04.1983, w rubryce „Sposób zakończenia sprawy” odnotowano, że skierowano „akt oskarżenia do sądu”.

Akta o sygn. IPN Ra 02/168 (258/Ad).

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „TOM” (nr rej. 7871), prowadzonej przez Wydział III KW MO Radom w latach 1981-1983. Sprawę założono z uwagi na podejrzenie istnienia nielegalnej organizacji młodzieżowej, wytwarzającej i rozpowszechniającej na terenie Radomia ulotki (w większości pisane ręcznie), sygnowane m.in. przez „Tajną Organizację Młodzieży”. W materiałach znajduje się egzemplarz pisma Naczelnika Wydziału Kryminalistyki KW MO Radom do Naczelnika Wydziału III z 04.01.1983, informującego o wynikach badań porównawczych materiału dowodowego (ulotek) z wzorami rękopisów 14 osób wymienionych w tymże piśmie, a wśród nich Marka Amanowicza (poz. 13). Czynności te wykonano na wniosek Wydziału III KW MO Radom z 29.10.1982 (wykonawcą ulotek nie był M. Amanowicz).

Akta o sygn. IPN Ra 08/792 (794/IV).

Akta Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Malarz” (nr rej. 8491), prowadzonej przez Wydział III KW MO Radom w latach 1982-1983, celem potwierdzenia informacji o wykonywaniu ulotek przez inną osobę (mieszkańca Radomia, z zawodu malarza pokojowego), a następnie „podjęcia czynności procesowo-prawnych zmierzających do przerwania wrogiej działalności”. Znajduje się tu egzemplarz pisma z 04.01.1983, w którym Naczelnik Wydziału Kryminalistyki KW MO Radom powiadamiał Naczelnika Wydziału III o wynikach badań porównawczych materiału dowodowego (ulotek) z wzorami rękopisów 14 osób, wskazanych z imion i nazwisk w tym piśmie. Wśród nich wymieniono m.in. Marka Amanowicza (poz. 13 wykazu; badania wykazały, że ulotki wykonała inna osoba).

Akta o sygn. IPN Ra 08/804 (806/IV).

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Okularnik” (nr rej. 9232), prowadzonej przez Wydział III WUSW Radom w latach 1983-1984 wobec Jacka Kołodziejskiego, który wcześniej, podobnie jak Marek Amanowicz, rozpracowywany był w ramach SOR „Drukarz” i 25.02.1983 razem z nim został skazany przez Wojskowy Sąd Garnizonowy w Kielcach w sprawie Sg.W.10/83. Według ustaleń SB, J. Kołodziejski po uwolnieniu z aresztu ponownie podjął „nielegalną działalność” oraz nawiązał „kontakty z osobami z opozycji politycznej”. Dokumenty zawierają wzmianki odnoszące się do Marka Amanowicza związane z listami protestacyjnymi, które podpisywał w 1983 roku wraz z J. Kołodziejskim (ich współautorem) oraz kilkorgiem innych osób z Radomia. Wystąpienia te adresowano do Sejmu PRL, do wiadomości Rady Państwa. W aktach znajdują się ich kopie. Pierwszy list, z 05.07.1983, był protestem przeciw skazaniu przez Sąd Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy Edmunda Bałuki, co jego sygnatariusze uznali za działanie „bezprawne i wymierzone w podstawowe prawa człowieka i obywatela”. W drugim piśmie, z 07.10.1983, podpisani wyrażali protest wobec skierowania do Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego aktu oskarżenia przeciwko członkom Komitetu Samoobrony Społecznej „KOR” (Jackowi Kuroniowi i innym), domagając się uwolnienia ich, „a także wszystkich (...) więźniów politycznych” oraz wnosząc „o zaprzestanie sądenia ludzi za przekonania”. Dokumenty wskazują, że SB pozyskiwała informacje o wystosowaniu wspomnianych protestów poprzez prowadzoną kontrolę korespondencji (notatki służbowe z 11.07 i 07.10.1983). Materiały zawierają też notatkę służbową z 12.07.1983, sporządzoną przez funkcjonariuszkę Wydziału „W” KW MO Radom, informującą o ujawnieniu „w materiale przychodzącym z Częstochowy” przesylek adresowanych do M. Amanowicza i J. Kołodziejskiego, będących jednakowymi, białymi kopertami „z pieczętkami pamiątkowymi >Jan Paweł II w Częstochowie<”. Funkcjonariuszka odnotowała też, że w kopercie wysłanej na adres M. Amanowicza była niezapisana „widokówka”.

Akta o sygn. IPN Ra 05/481 (559/II).

Publikacja wewnętrzna WUSW Radom pn. „Ocena stopnia zainteresowań operacyjnych wobec osób internowanych i zatrzymanych po wprowadzeniu stanu wojennego w dniu 12.XII.1981 r., opracowana na podstawie ewidencji operacyjnej Wydziału >C< WUSW w Radomiu”, opatrzona datą 02.11.1983. Załącznik nr 3 do części opisowej oceny stanowi tabelaryczny „Wykaz osób zatrzymanych, aresztowanych i wyrokowanych”, w którym pod poz. 19 wpisano Marka Amanowicza. Odnoszący się do niego wpis obejmuje informację o postępowaniu przygotowawczym, jakim był objęty – RSD 28/82, „formach kontroli operacyjnej” – SOR „Drukarz”, sygn. arch. 457/II oraz o fakcie „wyrokowania” (wpisano błędną datę miesięczną wyroku: 25.07.1983 zamiast 25.02.1983).

Akta o sygn. IPN Ra 02/43, t. 8 (96/Ad).

„Analiza” statystyczna dotycząca osób „represjonowanych w okresie stanu wojennego”, opracowana w Wydziale „C” WUSW Radom w 1984 roku pod kątem „stopnia zainteresowań operacyjnych” wobec internowanych i zatrzymanych. Dołączono do niej „Wykaz osób represjonowanych w okresie stanu wojennego, które nie są kontrolowane operacyjnie przez jednostki Służby Bezpieczeństwa woj. radomskiego”, sporządzony 12.07.1984. W wykazie tym, pod poz. 46 wpisano Marka Amanowicza. Odnotowano, że Wydział Śledczy KW MO Radom objął go postępowaniem przygotowawczym RSD 28/82, zarejestrowanym 09.12.1982, dodano przy tym „wyrokowany”. Podano także, iż Wydział III kontrolował go operacyjnie w ramach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Drukarz”, zarchiwizowanej pod sygn. 457/II.

Akta o sygn. IPN Ra 02/44, t. 6 (97/Ad).

Materiały administracyjne Wydziału „C” WUSW Radom z 1990 roku, zawierające notatki z przeglądu zarchiwizowanych spraw operacyjnych i śledczych odnoszących się do działalności NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska. W tabeli (niedatowanej) zatytułowanej „Przegląd spraw operacyjnych dot. działań Solidarności” pod poz. 25 umieszczono informację o Sprawie Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Drukarz”, sygn. 457/II, którą Wydział III KW MO Radom objął m.in. Marka Amanowicza. Wpisano tu personalia jej „figurantów”, okres prowadzenia SOR - od 27.09.1982 (taka data dzienna w dok., formalnie sprawę zarejestrowano 29.09.1982) do 03.05.1983 oraz „treść” sprawy: „przygotowywanie i wydawanie nielegalnych czasopism oraz ich kolportaż”.

Akta o sygn. IPN Ra 017/4 (270/Ad).

Informacje dotyczące Marka Amanowicza umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Podano tu m.in., że pozostawał on „w zainteresowaniu SB” ze względu na „udział w wykonywaniu i kolportowaniu wrogich ulotek” - sprawę zakończono w maju 1983, a materiały złożono w archiwum pod sygn. 457/II. Odnotowano też, że wobec M. Amanowicza prowadzono postępowanie przygotowawcze, ponieważ „rozpowszechniał fałszywe wiadomości”, zaś 25.02.1983 Wojskowy Sąd Garnizonowy w Kielcach skazał go na 12 miesięcy pozbawienia wolności (w zawieszeniu) - we wrześniu 1985 materiały zarchiwizowano pod sygn. 302/III.

Wydruk „Informacji o osobie” z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).